

1

SURVIVO: FUT

2000

Survo-Käyttäjäyhdistys ry:n
lehti 1/2000

Toimituskunta

Kimmo Vehkalahti
Marjut Schreck
Lauri Tarkkonen

Reijo Sund
Anna K. Ratilainen
Matti Aatonen

Taitto ja sivunvalmistus

SURVO & Marjut

SISÄLTÖ

Survon Windows-versio tulossa !	2
www.helsinki.fi/survo	5
Maantiellä	6
Kappas vain !	12
Merkillisiä taulukoita	13
Järjenvastaista	14
Survo kysely	16
Strawberry Records	20

Survo-Käyttäjäyhdistys ry
Sihteeri: Marjut Schreck
Mäenrinne 11
02160 ESPOO

puh. 09 4521951
mail ComPetit.Consulting@Kolumbus.Fi

Survo MM e

Lehden mukana seuraa perinteiseen tapaan SURVOTUT-levyke, järjestyksessä jo kuudes. Mukana on tällä kertaa näyte hyvin erikoisesta ja maukkaasta Survo-sovelluksesta, jota esiteltiin jo jonkin verran laivalla keväällä 1999. Kyseessä on helsinkiläisen Sling In -ravintolan drinkkitietokanta, jonka hallinta on toteutettu Survolla.

Levykkeellä oleva versio tuntee 300 drinkin reseptit. Moninkertainen valikoima löytyy, kun suunnistaa Sling In -baaritiskille ja istahtaa asiakaskoneen ääreen. Vastassa on tuttu ohjelma varustettuna hieman erikoisemmalla käyttöliittymällä, jota käyttäjäyhdistyksen jäsenet voivat nyt yksinoikeudella (kuiva)harjoitella omalla Survolla.

Survon päälle rakennetuista käyttöliittymistä puheen ollen Jouko Mannisen graafisen JM-MOUSE-liittymän uusin versio dokumentteineen on myös pakattu mukaan levykkeelle. Liittymä toimii sekä SURVO 98:lla että SURVO 84C:llä. Hiirellä hipaisten, sukrolla sujuu - lainaten Joukon otsikkoa kevään 2000 laivaseminaarissa.

Käyttäjäyhdistyksen ex-puheenjohtaja Maija Polus antoi idean Survon käyttöön liittyvään kyselyyn, jonka löydät lehdestä. Vastaukset voi tallentaa levykkeeltä löytyvään kysely-tiedostoon ja näin säilyttää lehti kokonaisuutena. Tuloksista kerrotaan myöhemmin Survon [www-sivuilla](http://www.sivuilla). Toivottavasti mahdollisimman monelta löytyy hetki aikaa vastata kysymyksiin.

Sokerina pohjalla; levykkeellä saattaa olla aivan alustava laitos Survon mahdollisesta tulevasta Windows-versiosta, **Survo MM**, nykyajajuudessaan kaikkien kiinnostuneiden kokeiltavaksi. Hiireä kaivanneet voivat nyt virittää riemuuden, sillä Survon käyttö onnistuu nyt jopa täysin ilman näppäimistöä, jonka voikin nostaa pois tilaa viemästä! Kun sitten jatkuvasti hiirellä haapuillaan, on syytä muistaa, että pieni jumppa estää hiirilavantaudin syntymistä (malli alla).

Seppo Mustonen:

Survon Windows-versio tulossa!

Vaikka nykyinen SURVO 98 toimii hyvin Windows-ympäristössä, ja yhteistyössä muiden ohjelmien kanssa, monien on vaikea sulattaa sitä tosiseikkaa, että kyseessä on "vain" DOS-pohjainen toteutus. Huhuillaan myös, että tulevasta Windows-versioista DOS-tuki saattaa jopa poistua, jolloin SURVO 98 ei tulisi niissä toimimaan.

Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa viimeksi ilmestyneen Windows 2000:n osalta. SURVO 84C toimii siinä täysin moitteettomasti. SURVO 98:nkin osalta kaikki keskeiset asiat ovat kunnossa. Valitettavasti kuitenkin Microsoft on mennyt tekemään joitain muutoksia ("parannuksia") DPML-tukeen, mistä syystä SURVO 98:n muuttamat (ns. "lapsenlapsiprosesseina" toimivat) ratkaisut joudutaan korvaamaan toisenlaisilla. (Käytännössä ongelmat koskevat vain eräitä työpöytätoimintoja. Esim. kun hakemistoja ja tiedostoja selataan DD-komennolla, ei ole mahdollista kurkistaa esim. havaintotiedostojen sisälle, sillä DD käyttää FILE SHOW:ta lapsiprosessiin. Sinällään DD ja FILE SHOW toimivat kuten ennen myös Windows 2000:ssä.)

Ilmassa ovat kuitenkin sellaiset merkit, että lopultakin on vakavasti harkittava Survon siirtoa uudenaikaisemmalle alustalle. Koska melkein kaikilla tuntemillani Survon käyttäjillä on koneessaan jokin uudempi Windowseista (95, 98, NT 4.0 tai 2000), ainoa käytännössä mahdollinen vaihtoehto on rakentaa Survosta aito Windows-versio.

Olen tutkiskellut viime joulusta lähtien tuollaisen Survon vaihtoehtoisia tekotapoja. Näistä on käyty keskustelua Kimmo Vehkalahden, Reijo Sundin ja Marjut Schreckin kanssa.

Tavoitteenani on, että uuden Survon tulisi syntyä mahdollisimman pienin muutoksin C-kielisen lähdekoodin tasolla ja uuden Survon käyttötapojen ja -mahdollisuuksien pitäisi olla täsmälleen samat kuin nykyisen SURVO 98:n. Luonnollista on kuitenkin pohdiskella myös, mitä uusia tai vaihtoehtoisia keinoja mm. hiiri tarjoaisi töiden ohjaamiseen ja hallintaan.

Tähän mennessä tehtyjen selvitysten ja kokeilujen pohjalta näyttää siltä, että em. tavoitteet on parhaiten saavutettavissa tekemällä uusi Survo ns. Windowsin konsolisovelluksena, jolloin toimituskenttää edelleen pyöritettäisiin nykyisen näköisessä tilassa, mutta mm. kuvaruutugrafiikka ilmestyisi omiin ikkunoihin.

SURVO MM

Juuri nyt (25.3.2000) kirjoitan tätä tekstiä jo uudella Survolla, jonka työnimenä on SURVO MM. Takanimen MM voi tulkita ja lausua mm. vuosilukuna 2000 roomalaisittain. Vielä (vrt. Survo ja minä, s.217, viimeinen kpl.) en ole muuttanut pysyvästi asumaan, mutta tekstinkäsittely sujuu jo kohtalaisesti.

Jotta tähän on päästy ja että siis SURVO MM:n toimitinohjelma (editor) pelaa, olen joutunut uudelleen kirjoittamaan vain näytön ja näppäimistön ohjausta koskevat aliohjelmat. Nämä liitettiin SURVO 98:n ohjelmakoodiin ja käännettiin Microsoftin C-kääntäjällä (Visual C++ 6.0). Varsinaiseen Survon (laitteistosta ja käyttöjärjestelmästä riippumattomaan) lähdekoodiin ei juuri lainkaan tarvinnut kajota. Koska nuo ympäristöriippuvaiset osat on eristetty omiksi ohjelmamoduleiksi, lienee myöhemmin entistä helpompaa ajatella myös vaikkapa aidon Linux-version tekemistä.

Tähänastisen kokemuksen perusteella näyttää ilmeiseltä, että SURVO MM tulee olemaan erittäin yhteensopiva SURVO 98:n kanssa. Esim. SURVO 98:n toimituskentät ja sukrot kelpaavat ja toimivat sellaisinaan jo nyt SURVO MM:ssä. Vastavasti myös datatiedostot ja matriisitiedostot tulevat olemaan entisenrakenteisia. Ennen muuta kaikki se, mikä lukeutuu editoriaalisen käyttötavan piiriin, pätee samoin kuin aikaisemmissakin Survoissa.

Töitä hiirelle

Vaikka siis kohdistinta liikutellaan edelleen nuolinapeilla ja komentoja aktivoidaan ESC-napilla, monet halajavat hiirtä tällaisiin tehtäviin. Jo nykyisessä SURVO MM-tekeleessä hiirellä voi siirtää kohdistimen haluttuun paikkaan (klikkaus) ja komennon voi aktivoida osoittamalla sitä hiirellä (kaksoisklikkaus).

Vaikka SURVO MM on aito Windows-ohjelmisto, sen ilmiäsu säilyy entisenlaisena eikä peruskäyttö muutu miksiäkään. Hiiren avulla voidaan kuitenkin luoda aivan uudenlaisia työnhallintatapoja, jotka vastaavat mm. tyyppillisten Windows-ohjelmien alasvedettäviä valikkoja.

SURVO MM -ikkunan alalaitaan on mahdollista asetella "pehmonappeja", joiden määräämät toiminnot aktivoidaan hiirellä. Ko. toiminnot vastaavat mm. jonkin määrätyn tekstin kirjoitusta tai komennon aktivointia. Koska aktivoitavat komennot voivat olla sukkrokomentoja, pehmonapeille saatetaan määritellä kaikkia mahdollisia tehtäviä, mitä nykyisin suoritetaan toimituskenttään kirjoitetuilla komennoilla ja komentokaavioilla.

Pehmonappeja voi olla SURVO MM -ikkunan alalaidalla useissa riveissä. Kun jotain niistä osoitetaan hiirellä, kaikkein alimmalle riville ilmestyy silmänräpäyksessä kuvaus ko. napin tehtävästä. Klikkaamalla nappia tehtävä suoritetaan.

Pehmonapin painallus voi johtaa myös siihen, että pehmonapit kokonaan tai osittain korvautuvat uusilla. Tämä tapahtuu piilotetusti sukkrolla, joka aktivoi pehmonappien näkyvyyttä hallitsevan uuden SOFTKEYS-komennon. Näin voidaan rakentaa hierarkisia pehmonappivalikkoja.

Tyyppillisissä Windows-ohjelmissa kaikki hiirellä osoitettavat painikkeet ja valikot ovat pysyvästi määriteltäviä eikä käyttäjä pääse niitä lisäämään eikä muuttamaan. SURVO MM:ssä kaikki pehmonapit ovat käyttäjän itse vapaasti määriteltävissä.

Nappien toiminnot kuvataan helposti hyvin sukkromaisiin keinoihin käyttäjän valitsemisissa levyille talletetuissa toimituskentissä. Uskon, että kätevät käyttäjät oppivat alta tunnissa tekemään itse pehmonappivalikoita omiin sovelluksiinsa.

Tarkoituksena on kuitenkin, että normaalissa SURVO MM:n asennuksessa on valmiina tietty pehmonappivalikkojen kokoelma, joka entistä paremmin opastaa uuden käyttäjän Survon tavoille. Toistaiseksi on liian aikaista antaa mitään esimerkkiä, miltä tuo ensimmäinen pehmonapisto näyttää. Koska joskus kuulee nappinaa siitä, ettei "muista, miten Survosta poistutaan", ensimmäisellä rivillä tulee ainakin olemaan selvästi näkyvä "EXIT-valokyltti".

Omaksutun tekniikan rajattomia mahdollisuuksia kuvanee sekin, että SURVO MM:n pehmoilu on vietävissä (pehmonapeista koostuvien virtuaalinäppäimistöjen avulla) jopa niin pitkälle, ettei tavallista näppäimistöä lainkaan tarvita! Tällöin kuitenkin ainakin tekstin kirjoittaminen lienee tarpeettoman kömpelöä eli otettakoon tämä vain periaatteellisenä huomautuksena. Hiiri korvatkoon näppäimistön vain silloin kun se parhaalta tuntuu.

Laveampia näkymiä

SURVO MM:n konsoli-ikkunassa ei tarvitse rajoittua nykyiseen 23 tai 48 rivin ja 72 sarakkeen näyttöön. Ikkunan eli toimituskentästä kerrallaan näkyvän osan saa joustavasti muotoiluksi uudella RESIZE-komennolla hyvinkin suureksi (tai pieneksi). Esim. RESIZE 30,100 tekee ikkunasta sellaisen, että näkyvillä on 30 riviä ja 100 saraketta. Tästä on hyötyä mm. painettavaksi tarkoitettujen, valmiiksi taitettujen tekstien katselussa, koska pitkät rivit näkyvät silloin kokonaisina. Huomattavasti suurempiakin ikkunoita voi valita tekstin koon kustannuksella. Esim. hyvin leveitten, toimituskenttään poimittujen taulukkojen katselussa jätti-ikkunasta on varmasti hyötyä. RESIZE ilman parametreja palauttaa ikkunan vanhaan tuttuun, nykyversion mukaiseen tilaan.

Kuvat metatiedostoina

Kuvien piirroksessa ja tekstien painatuksessa PostScript-puoli säilyy entisellään. Kuvaruutugrafiikassa (siis GPLOT- ja vastaavilla operaatioilla) piirroksiset tulevat omaan ikkunaan. Grafiikkaikkunoita voi olla useitakin esillä samanaikaisesti. Tämä helpottaa kuvien vaihteista kehitystä. Kuvat tallentuvat ns. laajennettuihin metatiedostoihin (Enhanced Meta File, päätteenä .EMF), jolloin ne itse asiassa ovat laiteriippumattomia. Tästä seuraa etuna mm. se, että myös kuvaruutukuvia on entistä helpompi muuntaa tarkkuuden kärsimättä muihin yleisiin kuvien esitysmuotoihin. Kuvien koordinaatit voidaan mitä ilmeisimmin valita esim. myö-

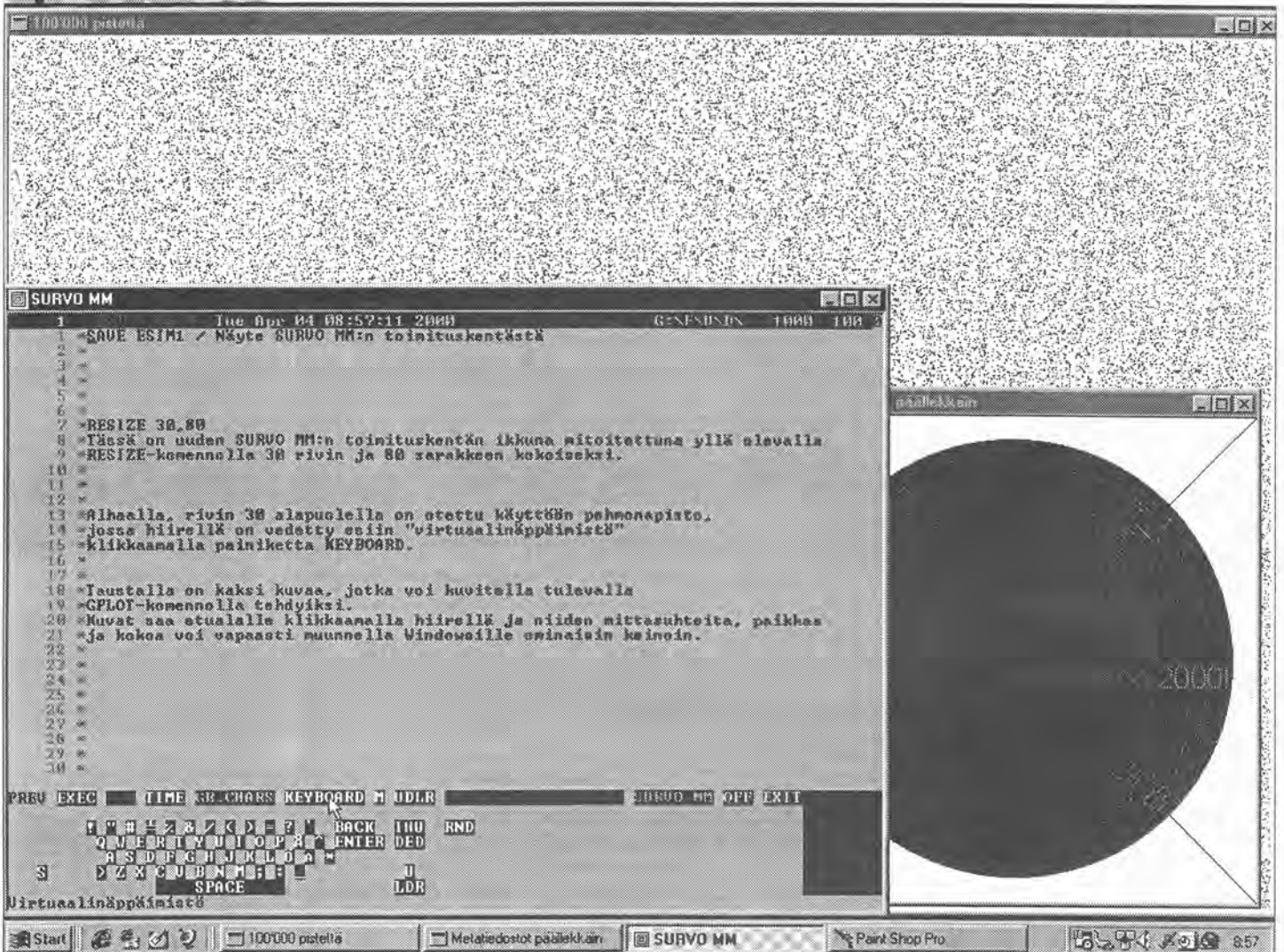

hemmin piirrettävän PostScript-version mukaisesti, jolloin piirrosten suunnittelu kuvaruudulla ennen siirtymistä PostScriptiin on entistä vaivattomampaa.

Lisätietoja

SURVO MM:n lopullisia ominaisuuksia ei ole vielä lyöty lukkoon. Toivoisinkin, että mahdollisimman monet Survon ystävät kertoisivat mielipiteistään; vielä on tilaisuus vaikuttaa. **Tilastollisen tietojenkäsittelyn seminaarissa** tullaan keskustelemaan tästä aiheesta ainakin **18.4 ja 9.5 klo 16-18**. Asiasta kiinnostuneet saavat SURVO MM:n kokeiltavakseen ja voivat sen avulla esittää vaikkapa hyviä pehmovalikkoehdotuksia.

On parasta olla ennustamatta, milloin SURVO MM (tai mikä sen nimi lopullisesti lieneekin) on valmis korvaamaan SURVO 98:n. Uskoisin (lupaamatta mitään), että syksyllä tulisi olemaan jo melko lopullinen laitos ainakin koekäytössä.

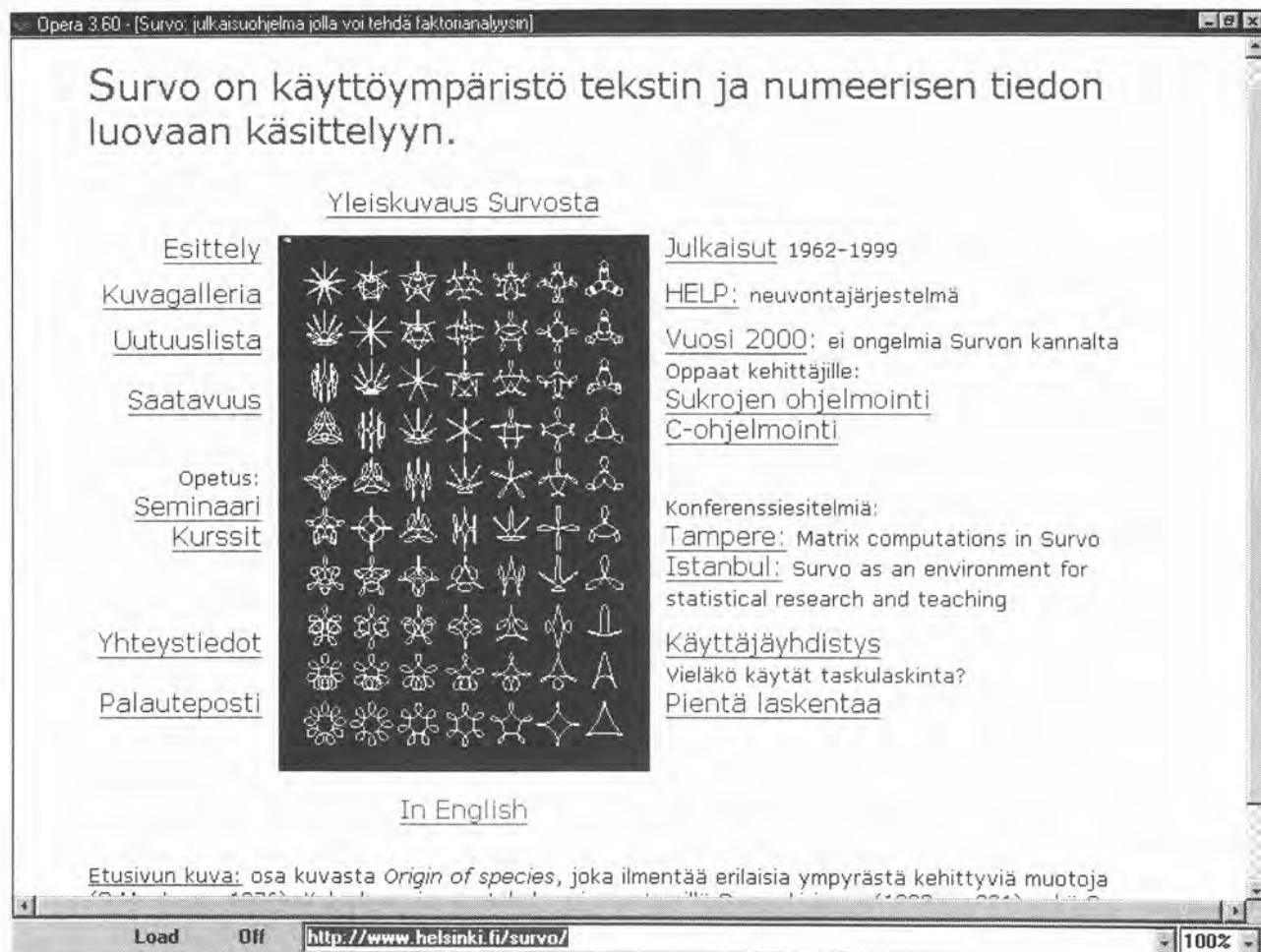

Ylläoleva näkymä kuvaruudulta vastaa lopullista toteutusta ainakin joissain määrin. Itse SURVO MM:n toimituskentän ja sen alimaailmana esiintyvän pehmonapiston osalta kuva on aito. Taustalla näkyvät kaksi graafista esitystä eivät sen sijaan ole vielä SURVO MM:n tuotosta vaan tehty "koe-editorilla", jolla alustavasti testasin erilaisia teknisiä ratkaisuja.

Kuvassa on tyypillinen näkymä toimituskentästä ja sen alapuolella 8 riviä pehmonappeja. Ylimmältä pehmonappiriviltä on juuri vedetty hiirellä esiin KEYBOARD-pehmonäppäimistö, joka jopa toimii. Tämä ei varmasti kuvasta (pehmoilun osalta) lopullista asetelmaa, mutta antaa kuitenkin jonkinlaisen käsityksen tulevasta.

www.helsinki.fi/survo

Survon verkkosivut ovat sitten viime lehden uudistuneet monellakin tapaa ja useaan kertaan. Viimeksi etusivua on hallinnut Survo-käyttäjille tuttu kuva *Lajien synty (Origin of species)* (S.Mustonen 1976). Uusia sivuja on lisätty ja vanhoja paranneltu. Pääasia on sisältö, mutta teknikastakin on pidetty huolta, koska sivut toimivat myös mallina Survon hyödyntämisestä verkkojulkaisemisen alalla.

Survo-esittely on uudistettu sekä sisällöllisesti että teknisesti. Koristeena on mukana useita "ennennäkemättömiä" kuvia. Vielä enemmän kuvia tarjoaa kokonaan uusi **kuvagalleria**, jossa myös kerrotaan miten kuvat on tehty.

Uutuusluettelo on kasvanut sen verran laajaksi, että siihen on lisätty navigointia helpottava linkkirakenne. **Survo-julkaisut** lähes 40 vuoden ajalta on nyt lueteltu omalla sivullaan. Uusimpana on matriisilaskentaa koskeva esitelmä, joka on myös kokonaisuudessaan luettavissa verkosta.

Laajin sivukokonaisuus (yli 700 sivua) avautuu HELP-linkin takaa. Kyseessä on Survon kotoinen kyselysysteemi muunnettuna HTML-muotoon. Muunnoksen tekee aivan automaattisesti yksi ainoa sukro. WWW-kyselysysteemi täydentää omalla tavallaan Survon dokumentaatiota toimimalla varsinaisen, jatkuvasti Survon avulla ylläpidettävän kyselysysteemin rinnakkaisversiona.

Tilastollisen tietojenkäsittelyn seminaarin tapahtumat 10 viime vuoden ajalta löytyvät edelleen tutusta paikasta, sivujen ilmiasu vain on käynyt läpi muutamia kohennuksia. Survo-aiheisten kurssien luettelosta on linkit samanaikaisten seminaarien sivuille. Survo-tenttejäkin on kertynyt jo kuudelta vuodelta.

Palauteposti tarjoaa lomakkeen, jolla voi lähettää kommentteja suoraan Survon tekijöille. Jos ujoistuttaa, voi pysytellä nimettömänä, mutta vastauksia kaipaavien kannattaa kertoa myös sähköpostiosoitteensa.

MAANTIELLÄ

Simo Puntanen

Marjut sanoi sähköviestissään, että myös matkakertomus kelpaisi. Niinpä tarjoankin hänelle tätä muutaman kohtauksen kuvausta. Jos ei mene läpi, niin lähetän Otavalle ja WSOY:lle ja hyväksyn niistä siten paremmin tarjoavan.

1. HEMAVAN 1990

Ensimmäisen kansainvälisen Survo-esitelmäni pidin Hemavanissa, Uumajan yliopiston perinteisellä talvikurssilla helmikuussa 1990. Näitä talvikursseja voi lämpimästi suositella - aamulla luentoja 8-10, iltapäivällä 16-18. Upeat hiihtomahdollisuudet. Olin verraten jännittynyt kuinka saan parin tunnin esityksen menemään ja valmistelin jutun mielestäni huomattavalla huolella ja yrittäen varmistaa kaikki seikat.

No niin siinä sitten kävi, että paikallisesta siirtoheittimestä näkyi vain joko grafiikka tai toimituskentän teksti. Valitsin grafiikan. Kuumat aallot ohimossani muistan vieläkin. Sinänsä meni ihan hyvin ja koko reissu oli oikein opettavainen. Muuten kurssin pääluennoitsija (aiheena tilastollinen grafiikka) oli James Landwehr (AT&T), jolla oli tänä keväänä The American Statisticianin päätoimittajana velvollisuus hylätä lehteen tarjoamani Survo-viritteinen artikkeli. Hemavanin hengessä hän hylkäsi sen melkein epätavallisen kohteliaasti. Sen sijaan referee ei näyttänyt olleen samalla kurssilla.

2. DUNEDIN 1990

Elokuussa 1990 ajauduin Dunediniin, Uuden Seelannin eteläkärkeen, kaupunkiin joka on ylpeä mm. A. C. Aitkenista (ykkössijat Otago Boys' High Schoolissa korkeushypyssä 1911 ja 1912, Otagon mestaruus 1923 korkeushypyssä ja seiväshypyssä). Kyseessä oli International Conference on Teaching Statistics (ICOTS), jossa Survoesitykseni alussa kone hyytyi täysin. Juha Puranen istui katsomossa ja aikansa tilanteesta nautittuaan (??) ystävällisesti viritti koneen toimintakuntoon.

Samassa kokouksessa näytin Teaching Statistics-lehden päätoimittaja David Greenille, kuinka Survo toimii. Olin muutamaa kuukautta aiemmin tarjonnut hänen lehdelleen julkaistavaksi artikkelia siitä kuinka Survolla saa pelikortit sekaisin. Hänen ensimmäinen reaktionsa käsikirjoitukseeni oli epätavallinen: hän ehdotti lehteensä ilmoitusta eli siis mainosta Survosta, joka hänen mukaansa jotenkin parantaisi artikkelini julkaisukynnyksen ylitysyritystä. Voi, voi, kuinka paljon olisinkaan ollut vuosien mittaan valmis sijoittamaan varojani lehtien ilmoitusosastoille, jos se olisi auttanut hylättyjen käsikirjoitusten pinoja madaltumaan!

Greenin kanssa emme päässeet keskusteluissa etteen eikä taakse. Käsité "toimituskenttä" ei nimittäin loksautanut yhtään kohdalleen. Artikkelini kuitenkin ilmestyi hänen lehdessään. Ehkä tein muuten niin miellyttävän ja vaatimattoman vaikutuksen: olenhan näistä ansioistani (samoin kuin vakavasta asenteestani yleisesti elämään nähden) lähes kansainvälisesti tunnettu.

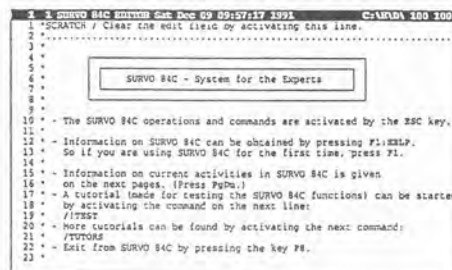
3. TOKIO 1994

Tokiassa kesäkuussa 1994 isäntäni Haruo Yanai järjesti minulle kahden tunnin Survo-esityksen pidettäväksi ilmeisesti jotenkin kaupallisen alan henkilöille. Kuulijoita oli kolmisenkymmentä. Mikä oli erikoista oli se, että tämä oli niitä harvoja esityksiäni, joita on tulkattu (toinen tapaus oli kun Pariisissa ISIn konferenssissa 1989 esitelmäni tulkattiin ranskaksi ja esityksen jälkeen ranskaksi tehdyt kysymykset käännettiin kuulokkeisiini englanniksi - oli unohtumaton tunne kun katsoimme esitelmäkumppanini Markku Nurhosen kanssa toisiamme pikaisesti silmiin ja yhtäikaa tajusimme että kysymyksen tekijä, invited commentator, ei tajunnut meidän jutustamme mitään emmekä me hänen kysymyksestään yhtään mitään; vapautuneesti vastasin että semanttinen kohina on todellakin tärkeä puoli kuten kysyjä oli painottanut ja että emme ole toistaiseksi kiinnittäneet hänen mainitsemiinsa seikkoihin kovin paljon eksplisiittistä huomiota, mutta hän on arveluissaan aivan oikeassa ja ansaitsee varauksettoman kiitoksen näkemästään vaivasta tuodessaan asian esiin).

Tokiassa esityksestäni tehtiin myös muutaman sivun japanin kielen painotuote, jota vilkaisemalla sen helposti vajotuksi japanilaisiin muistoihin.

2.1 SURVOの起動と終了

サーボの初心者には、次の画面からスタートすることになる。ユーザーが慣れれば、編集画面から起動するなど、起動画面を自由に変更出来る。

サーボの環境条件（色やその他のシステム・パラメータ）もユーザーの都合で変更出来る。

編集モードでは、まずカーソルが左上のコーナーで点滅しており、矢印キーで移動出来る。慣れないうちは、上記画面の使い方の説明を熟読されたい。ヘルプキーの使い方やチュートリアルについての説明に載っている。

〔F8〕キーを押せば、サーボから抜けてMS-DOSに戻る。

2.2 編集フィールド

サーボ・エディターのワークエリアのことを編集フィールドという。編集フィールドは 100行 100列から成り、各行は「*」のコントロール記号で始まる。作業中に複数の編集フィールドを利用出来るが、それらはディスク上にファイルとして保存されており、SHOW命令で探索することが出来る。アクティブな編集フィールドは1つだけで、編集後それをSAVEし、また別の編集フィールドをLOADすることが出来る。このように、アクティブなフィールドを変更するのは簡単である。

4. PALMERSTON NORTH 1994

Uudessa Seelannissa on kaksi Palmerstonia, joista Palmerston North on pohjoisella saarella. Olin moneen kertaan varmistanut ja kysellyt elokuun 1994 konferenssin järjestäjiltä tekniikan toiminnan Survo-esitelmääni varten. "No problems". Esitelmääamuna siirtoheitin ei näyttänyt värin väriä grafiikasta. Tekniikan guru kertoi pienenä ihmeenä kollegoilleen vain että "tuo haluaa värit siirtoheittimestä ". Ei niitä värejä näkynyt myöskään esitelmäni aikana.

Useimmiten tekniikka on kyllä pelannut ihan mukavasti. Mutta kuten kaikki tietävät, tietokoneriippuvainen esitys on aivan uskomattoman herkkä odottamattomuuksille. Tästä on hyvä esimerkki Kimmo Vehkalahden Istanbulin ISI-kokouksen esitelmä, johon en sen kummemmin puutu, koska kaikki sen tapauksen varmaan tuntevat. Sen sijaan pari muuta virkettä Istanbulista on paikallaan.

5. ISTANBUL 1997

Ei ainoastaan Kimmo kohdannut kohtalon sormeja Istanbulissa, vaan sen koki myös koko Suomen edustusjoukkue, kun se Helsingin ISI-kokouksen esittelyvideota katsellessaan huomasi, että sinänsä upeasta videosta ei kuulunut ääni kuin mongerruksena. Ilmassa oli suuren draaman tunnetta, kun välittömästi videon päätyttyä pääjohtaja Timo Relander nousi eturivistä, askelsi sen rivin kohdalle, jossa Ilkka Mellin istui halvaantuneena, ja koukisti oikean käden etusormeaan Ilkkaa kohti. En ole ennen nähnyt halvaantuneen kävelevän niin ripeästi.

Tehtyään epätsekästä pyyteetöntä konferenssiosallistumista päivästä toiseen Suomen delegaatio arvioi ansaitsevansa konferenssi-illallisen Istanbulin tyyliin. Kävi niin, että Eero Laakkonen (VPS), Kimmo Vehkalahti (Jokerit) ja Simo Puntanen (Ilves) huuhdeltuaan ravitsevan aterian alas ja mielen ylös pikarillisella paikallista viiniä saivat toisensa vakuuttuneiksi pikaisesta öisestä kaupunkikierroksesta, koska matka joka tapauksessa oli loppupuolessa ja päivät ja yöt luetut. Vaikka ketjun sopima taktiikka piti (tulos oli 3-0), Istanbulin yö oli ns. uskomaton ja epätodellinen, joten siihen ei tässä parane enempää tarttua. Sen voi kuitenkin mainita, että trio havahtui jossakin vaiheessa yhteisen janon riudutukseen ja hetken harkittuaan päätti sittenkin jakaa vielä viimeisen pullon paikallista viiniä, kun kerran Istanbulissa oltiin. Esiinnyttyään ravintolan bändin vierailevana muusikkona ketjun vasen laita Laakkonen piti kunnia-asiaanaan maksaa visallaan viinilaskun. Laskun näkeminen ihmeesti virkisti kolmikkoo. Tämän laskun kopiota ketjun oikea laiturit Puntanen on tietävästi käyttänyt ns. warm-up-kalvonaan muun muassa Helsingin ISI-kokouksen esitelmässään. Hän kuulemma lämmittää sillä lähinnä itseään.

Osa Suomen edustusjoukkueesta ennen kuuluisaa, pikaista, huokeaa kaupunkikierrosta: vasemmalta Kimmo Vehkalahti, Eero Laakkonen ja Simo Puntanen.

Tulos ko. kierroksesta

PRODUCTION FACTORY FLM.-	
CIRAGAN CD.CIRAGAN SARAY	
BESIKTAS/IST.	34000
26/08/97	02:41:50
KART NO:	VADE:02/98
4920	
SATIS	
10.400.000TL	
KARSILIGI MAL/HIZ. ALDIM	
IMZA: <i>[Signature]</i>	
322 34157012400015396 13	
001 JP 0206 AUTH:003802	
LUTFEN/BU Fisi SAKLAYIN	

6. PANNUKAKKU 1999

Lopuksi hieman keventävä tapaus. Tämän vuoden huhtikuussa osallistuin monivuotisen vaimoni Soilen kanssa kolmen vuorokauden Routeburn Trackin patikkaretkelle Queenstownissa, Uuden Seelannin eteläsaarella. Reissua ei voi muuta kuin kehua. Mutta ei siinä kaikki.

Se luvattu kevennys alkaa siten, että retken ensimmäisenä iltana oppaamme paistoivat jälkiruuaksi lätyjä (kutsuivat niitä nimellä pancakes, tunnetaan suomeksi myös "lettuina", vaikka "lettu" tampereenkiälen oppikirjan mukaan on vastenmielisen löysä ja hianosteleva nimi lätylle). Seitsemän hengen porukan oppaina olivat Anna ja Peter, parikymppisiä opiskelijoita. Heillä oli semmoinen tapa tarjota lätyt, että kunkin syöjän piti ottaa lautasellaan kiinni läty, jonka Anna heitti selkänsä taakse ilmaan. Kukin vuorollaan sai lättynsä vaivatta kiinni, kunnes jäljellä olin enää minä, Simo Juhani Puntanen.

Kuten minulle aina käy tämmöisissä tilanteissa, joissa joudun jotenkin huomion kohteeksi, minua rupesi jännittämään ja olin mielessäni varma että möhlään taas tämänkin jutun. Otin kengät pois jaloista tuumien olevani kintuiltani siten vikkelämpi. Paikallisen tavan mukaan minua yritettiin vielä kokkapuheilla hermostuttaa. Vastasin niihin korostetun leikkisästi, koska olin jo osittain menettänyt kontrollini. Mainitsinpa, että pitäisiköhän minun panna kypärä päähän ettei hulluimmin käy. Tyhjensin vielä pisaran viiniä lasistani ja asetuin Annan taakse näpit lätyä odottaen. Läty lähti, liian korkea kaari, tajusin etten saa, epätoivoinen kurkotus taakse, jalat alta, kaiken menoa, hirveä kolahdus. Menikö taju, sattuu, eipä juuri.

Kokemuksesta tiesin, että nyt ei tämmöisessä tilanteessa parane hätäillä; kun on kerran saamassa huomiota, antaa sen huomion sitten tulla. Vaikenin, silmät kiinni, pitkin pituuttani lattialla. Anna säikähtäneenä syöksyy kysymään olenko 'cautious'. Soilen kaukainen ääni: "Ei sitä kannata kysyä. Sillä miehellä ei ole suurta eroa onko 'cautious' tai ei." Sain heikosti soperrettua, että voisiko se henkilö joka on minua lähinnä suudella minua, jotta voisin varmistaa olenko jo tuonpuoleisessa. Soilen ääni: "Haa, vanha temppu, don't do it, Anna!"

Ennenpitkää nousin lattialta. Seinä oli murtunut pääni iskusta. Pääni ei. Huonosti rakentavat yöpymispaikat Routeburn Trackilla. Vedin pyynnöstä nimikirjoituksen murtumaan. Onpahan lastenlapsilla jonkinlainen pyhiinvaelluskohde jossakin päin maailmaa.

Simo "Pancake" Puntanen & Queenstown

kappas vain!

Kaikkihan me tiedämme mikä **kappa** on. Minäkin käyn usein lauantaisin Hakaniemen torilla, ja siellä se tulee vastaan. *Pieni kappa Siikliä, kiitos.*

Jos valittaisiin kapalliset eri perunalaatuja ja annettaisiin useamman henkilön arvioida niiden ominaisuuksia, olisi kiinnostavaa tietää, miten samaa mieltä he ovat. Tällaisten kysymysten selvittämiseksi on historian kuluessa kehitetty lukuisia mittoja. Niistä kuuluisin ja yleisimmin käytetty kulkee nimellä kappa. Nimi on tietenkin otettu perunakauppiaan mitasta, vaikka väitetäänkin sen tulevan kreikan κ -kirjaimesta. Kapan kehitti J.Cohen vuonna 1960. Kappa voidaan ajatella luokitteluasteikollisten muuttujien reliabiliteettimittana. Edelleen se voidaan tulkita etäisyys- tai erilaisuusmitaksi, riippuen sovelluskohteesta.

Tyypillisin tilanne koskee kahta arvioijaa. Allaoleva esimerkki on lainattu J.Fleissin kirjasta *Statistical methods for rates and proportions*, sivulta 213 (luvut muutettu suhteellisista osuuksista frekvensseiksi). Kaksi lääkäriä on diagnosoinut sata mielenterveyspotilasta kolmeen eri kategoriaan. Mielenkiinto kohdistuu siihen, miten hyvin lääkäreiden diagnoosit vastaavat toisiaan.

Tehtävä hoituu Survossa uudella /KAPPA-sukrolla näin:

```

1 1 SURVO 98 Fri Oct 22 22:33:19 1999 D:\SURVOTUT\ 1000 150 0
1 *
2 *TABLE FLEISS,A,B,F
3 A RaterB Psychotic Neurotic Organic
4 *RaterA *
5 *Psychotic 75 1 4
6 *Neurotic 5 4 1
7 BOrganic 0 0 10
8 *
9 */KAPPA FLEISS
10 *.....
11 *Kappa and related statistics from table FLEISS: N=100 ACCURACY=4
12 *Kappa=(p0-pe)/(1-pe) se=MAT_KAPPA.M(Kappa,se) z=Kappa/se p=1-N.F(0,1,z)
13 * x=N.G(0,1,1-a/2) p0=MAT_KAPPA.M(Agr_rate,Observed) ConfL=Kappa-x*se
14 * a=0.05 pe=MAT_KAPPA.M(Agr_rate,Expected) ConfR=Kappa+x*se
15 *Kappa.=0.6765 ConfL.=0.5271 z.=8.8791
16 * se.=0.0762 ConfR.=0.8258 p.=0
17 * Agreement rate expected by chance: pe.=0.66
18 * Observed agreement rate: p0.=0.89
19 *.....
20 *

```

Diagnoosien vastaavuus ei ole kovin hyvä ($\kappa=0.68$). Täydellinen yksimielisyys kuvastuisi kappa-arvona 1, ristiriitaisissa tilanteissa mitta antaa jopa negatiivisia arvoja. Se mikä milloinkin on hyvä tai huono, riippuu sovellusalueesta, mutta yleisiäkin ohjearvoja löytyy kirjallisuudesta.

Sukro kirjoittaa toimituskenttään pienen laskentakaavion, josta voi lukea erilaisia kappaan liittyviä tunnuslukuja, mm. sen luottamusvälin ala- ja ylärajan. Keskeiset aputulokset sukro tallettaa matriisitiedostoon KAPPA.M, josta ne on kätevä poimia esimerkiksi laskentakaavioon, kuten yllä tapahtuu.

Sukro käyttää hyväkseen monia viimeaikaisia laajennuksia Survon matriisitulkin ja editoriaalisen laskennan alueella: matriisien elementteihin viitataan nimeltä suoraan laskentausekkeissa, ja tuloksia lasketaan yleistettyjen matriisilausekkeiden avulla.

Jatkokehittelyä seurannee. Nykyinen versio syntyi melko riuskaa tahtia tunnetun tutkimuslaitoksen tarpeisiin, siellä kun eräs asiantuntija oli totaalisen kyllästynyt laskemaan kappoja *Saisinpa Pikaisesti Survon Sepolta* -nimisellä ohjelmalla.

Merkillisiä taulukoita...

Coronet							
octal	0	1	2	3	4	5	6 7
104x		!	"	#	\$	%	&
105x		!	"	#	\$	%	&
106x		!	"	#	\$	%	&
107x		!	"	#	\$	%	&
108x		!	"	#	\$	%	&
109x		!	"	#	\$	%	&
110x		!	"	#	\$	%	&
111x		!	"	#	\$	%	&
112x		!	"	#	\$	%	&
113x		!	"	#	\$	%	&
114x		!	"	#	\$	%	&
115x		!	"	#	\$	%	&
116x		!	"	#	\$	%	&
117x		!	"	#	\$	%	&
118x		!	"	#	\$	%	&
119x		!	"	#	\$	%	&
120x		!	"	#	\$	%	&
121x		!	"	#	\$	%	&
122x		!	"	#	\$	%	&
123x		!	"	#	\$	%	&
124x		!	"	#	\$	%	&
125x		!	"	#	\$	%	&
126x		!	"	#	\$	%	&
127x		!	"	#	\$	%	&
128x		!	"	#	\$	%	&
129x		!	"	#	\$	%	&
130x		!	"	#	\$	%	&
131x		!	"	#	\$	%	&
132x		!	"	#	\$	%	&
133x		!	"	#	\$	%	&
134x		!	"	#	\$	%	&
135x		!	"	#	\$	%	&
136x		!	"	#	\$	%	&
137x		!	"	#	\$	%	&

Wingdings							
octal	0	1	2	3	4	5	6 7
104x		!	"	#	\$	%	&
105x		!	"	#	\$	%	&
106x		!	"	#	\$	%	&
107x		!	"	#	\$	%	&
108x		!	"	#	\$	%	&
109x		!	"	#	\$	%	&
110x		!	"	#	\$	%	&
111x		!	"	#	\$	%	&
112x		!	"	#	\$	%	&
113x		!	"	#	\$	%	&
114x		!	"	#	\$	%	&
115x		!	"	#	\$	%	&
116x		!	"	#	\$	%	&
117x		!	"	#	\$	%	&
118x		!	"	#	\$	%	&
119x		!	"	#	\$	%	&
120x		!	"	#	\$	%	&
121x		!	"	#	\$	%	&
122x		!	"	#	\$	%	&
123x		!	"	#	\$	%	&
124x		!	"	#	\$	%	&
125x		!	"	#	\$	%	&
126x		!	"	#	\$	%	&
127x		!	"	#	\$	%	&
128x		!	"	#	\$	%	&
129x		!	"	#	\$	%	&
130x		!	"	#	\$	%	&
131x		!	"	#	\$	%	&
132x		!	"	#	\$	%	&
133x		!	"	#	\$	%	&
134x		!	"	#	\$	%	&
135x		!	"	#	\$	%	&
136x		!	"	#	\$	%	&
137x		!	"	#	\$	%	&

Symbol							
octal	0	1	2	3	4	5	6 7
104x		!	"	#	\$	%	&
105x		!	"	#	\$	%	&
106x		!	"	#	\$	%	&
107x		!	"	#	\$	%	&
108x		!	"	#	\$	%	&
109x		!	"	#	\$	%	&
110x		!	"	#	\$	%	&
111x		!	"	#	\$	%	&
112x		!	"	#	\$	%	&
113x		!	"	#	\$	%	&
114x		!	"	#	\$	%	&
115x		!	"	#	\$	%	&
116x		!	"	#	\$	%	&
117x		!	"	#	\$	%	&
118x		!	"	#	\$	%	&
119x		!	"	#	\$	%	&
120x		!	"	#	\$	%	&
121x		!	"	#	\$	%	&
122x		!	"	#	\$	%	&
123x		!	"	#	\$	%	&
124x		!	"	#	\$	%	&
125x		!	"	#	\$	%	&
126x		!	"	#	\$	%	&
127x		!	"	#	\$	%	&
128x		!	"	#	\$	%	&
129x		!	"	#	\$	%	&
130x		!	"	#	\$	%	&
131x		!	"	#	\$	%	&
132x		!	"	#	\$	%	&
133x		!	"	#	\$	%	&
134x		!	"	#	\$	%	&
135x		!	"	#	\$	%	&
136x		!	"	#	\$	%	&
137x		!	"	#	\$	%	&

Albertus-ExtraBold (AlbertusX)							
octal	0	1	2	3	4	5	6 7
104x		!	"	#	\$	%	&
105x		!	"	#	\$	%	&
106x		!	"	#	\$	%	&
107x		!	"	#	\$	%	&
108x		!	"	#	\$	%	&
109x		!	"	#	\$	%	&
110x		!	"	#	\$	%	&
111x		!	"	#	\$	%	&
112x		!	"	#	\$	%	&
113x		!	"	#	\$	%	&
114x		!	"	#	\$	%	&
115x		!	"	#	\$	%	&
116x		!	"	#	\$	%	&
117x		!	"	#	\$	%	&
118x		!	"	#	\$	%	&
119x		!	"	#	\$	%	&
120x		!	"	#	\$	%	&
121x		!	"	#	\$	%	&
122x		!	"	#	\$	%	&
123x		!	"	#	\$	%	&
124x		!	"	#	\$	%	&
125x		!	"	#	\$	%	&
126x		!	"	#	\$	%	&
127x		!	"	#	\$	%	&
128x		!	"	#	\$	%	&
129x		!	"	#	\$	%	&
130x		!	"	#	\$	%	&
131x		!	"	#	\$	%	&
132x		!	"	#	\$	%	&
133x		!	"	#	\$	%	&
134x		!	"	#	\$	%	&
135x		!	"	#	\$	%	&
136x		!	"	#	\$	%	&
137x		!	"	#	\$	%	&

...löytyy lisää oheiselta **SURVOTUT 6** -levykkeeltä!

Järjenvastaista osa 2/398

Marjut Schreck

On kulunut lähes puolitoista vuotta siitä kun viimeksi kerroin uudesta projektistani ja siihen käytettävästä paradoksaalisesta ohjelmasta. Paljon on tapahtunut, edelleen olen mukana hommissa ja syyn siihen löydät tästä tarinasta.

Kahlasin läpi manuaalin toisensa jälkeen odotellessani tilaamaani ohjelmapakettia, kunnes eräänä aamuna koin niin kutsutun "nuijalla päähän" -ilmiön. Minun tapauksessa se tarkoitti, että aikani harhailtuani vierailla vesillä saavuin takaisin kotisatamaan. Tein päätökseni ja ilmoitin seuraavassa palaverissa kaikkien tuntemaa mainosta siteeraten, että "valitsemallanne ohjelmalla en systeemiä rakenna, vaan sen saa tehdä joku muu". Totesin myös, että jos halutaan saada toimiva kokonaisuus tietokantoihin, syöttöpohjineen, laskentoihin ja raportteineen, ei ole muuta vaihtoehtoa kuin Survo. Ei kestänyt kauan saada myös muut vakuuttuneiksi siitä.

Survon verkkoversio tilaukseen, asennukseen ja käyttöön, that's it. Pienenä yksityiskohtana en kuitenkaan malta olla kertomatta miten kävi sen toisen ohjelman asennuksen kanssa. Uuden koneeni kiintolevyä ei oltu partitioitu osasiin vaan se oleskeli yhtenä noin 10 GB:n klönttinä. Kun asennuksen alkukysymykset oli sivuutettu ja siirryttiin siihen vaiheeseen, että tutkitaan vapaana oleva tila levyltä, sain virheilmoituksen; levyllä C ei ole riittävästi tilaa asennuksen loppuunsaattamiseen (vapaana -1234.... tavua). Ja siihen se sitten tyssäsikin. Survo asettui aloilleen nikottelematta.

Edessä oli siis enää "raakaa" työtä, joka ei meikäläiselle ole mitenkään vierasta. Kun nyt katsoo taaksepäin, ei voi kuin todeta, että ilman Survon joustavuutta ja kikka kakkosia, ei oltaisi alkua pidemmällä.

Nyt käytössä on järjestelmä, johon tallennetaan tietoja tutkittavien yhteydenotto tiedoista tehtyihin diagnooseihin ja haastatteluihin sekä neuropsykologisiin testeihin. Syöttötilanteissa on paitsiot estetty varmistaen sallitut arvot ja erilaiset summat ja prosentit ilmestyvät suoraan syöttöpohjiin fedittiä hyödyntäen. Diagnoosikoodeja vastaavat tekstit löytyvät erillisestä tiedostosta, joten niiden kirjoittaminen ei ole tarpeellista vaan ne kopioidaan suoraan vastaamaan numerokodeja. Kiitokset Kimmon, myös eri arvioijien diagnoosien välisiä kappa-arvoja voi laskea huomattavasti kätevämmän kuin monella muulla asiaan erikoistuneella ohjelmalla.

Yhden murheen kuvittelin syntyvän tutkijoiden käyttämästä Opcrit-ohjelmasta, joka laskee 12 eri järjestelmän mukaiset diagnoosit 90-kohtaiseen kysymyslistaan perustuen. Laskenta-algoritmia ei ole saatavilla, joten ohjelmaa on käytettävä diagnoosien saamiseksi. Valituksia olin kuullut paljon siitä miten hankalaa tietojen syöttö ohjelmaan oli, eikä syyttä.

Luvut kirjoitetaan ohjelmaan yhtenä pötkönä (1021110000212...) ilman, että näki minkä kysymyksen kohdalla kulloinkin oli. Tietenkin sen pystyi aina laskemaan "näppi näytöllä" -tekniikalla. Selvisipä lopulta sekin, miksi niin monen ruudut olivat aivan täynnä sormenjälkiä. Surkuhupaisinta oli kuitenkin se, että jos teki virheen takaisin päin ei pääse, vaan on aloitettava alusta. Ainoa hyvä puoli ohjelmassa oli sen dos-pohjaisuus, joka helpotti kommunikointia. Nykyään tiedot syötetään Survossa, jonka jälkeen sukro muokkaa tiedoston Opcritin vaatimaan muotoon, kutsuu käyttöön ohjelman, joka laskee diagnoosit, jotka sitten edelleen sukron avulla siirretään Survossa olevaan alkuperäiseen tiedostoon. Cool, vai mitä?

Mainitsin jossain vaiheessa neuropsykologiset tietokonetestit, joten kerrotaampa myös tosi tarinaa niihin liittyen. Testit siis tehdään maceillä ja jokaisesta testistä mikä tutkittavalle tehdään syntyy oma tiedostonsa. Arvatkaa vain mikä määrä tiedostoja syntyy, kun testejä on tusinan verran ja tutkittavia kertynyt jo toista sataa. Kun testi on tehty, siirrytään Excellin puoleen, jossa tiedosto avataan, valitaan oikea makro, joka sitten laskee tarvittavat tulokset. Makro sijoittaa ne työshitille nk. ripotteluperiaatteella yhden sinne toisen tänne. Työshitti sisältää siis yhden henkilön yhden testin tiedot ja niistä laskettuja kokonaistuloksia. Se miten tästä eteenpäin tulisi toimia oli hieman epäselvää johtuen siitä, että aineistoja ei oltu vielä käsitelty täällä omin voimin, vaan lähetetty Jenkkeihin testien tekijöille analysoitaviksi.

Nyt oli kuitenkin tarkoitus pärjätä omin avuin eikä luovuttaa valmiiksi kerättyä dataa muille. Sain siis eteeni macin ja pitkään harkitut ohjeet; tiedosto kerrallaan siis luetaan Excelliin, ajetaan makro ja kirjoitetaan sen antamat tulokset paperille ja tallennetaan siitä jatkokäsittelyä varten. Tämä nyt ei kuitenkaan vastannut ihan sitä kuvaa työstä, mitä olin ajatellut tehdä. Todellisuudessa toimittiin näin; lista tiedostoista sukrolle, joka txt-convilla muuttaa kunkin luettavaan muotoon, siirtää tiedostoon ja laskee tarvittavat tulokset ja uurastaa niinkauan kuin listasta tiedostoja löytyy, ja siinähan se!

Aina välillä käy mielessä, että mitenkähän nämä hommat Paradoxilla olisi hoitanut. Systeemin käyttäjiä on parikymmentä sijoittuen tänne Helsinkiin, Kuopioon, Kuusamoon ja Ouluun. Onpahan nyt testattu sekin, että modeemin välityksellä onnistuu tietojen syöttö ja päivitys, jopa Survon käyttökin. Vielä on jonkin verran tekemättä ja sen jälkeen lähinnä systeemin ylläpitoa ja mahdollisia lisäyksiä. Muista projekteista on kuitenkin tullut kyselyjä ja avuntarvetta tuntuu riittävän. Survo on tullut tutuksi Kansanterveyslaitoksella jo monella osastolla.

Miten usein käytät alla lueteltuja Survon toimintoja?

Arvioi asteikolla 1-5:

- 1 = en koskaan
2 = hyvin harvoin
3 = melko harvoin
4 = melko usein
5 = hyvin usein

Toimituskentän pelivälineet

- 1 2 3 4 5 Rivin kopiointi (alt-F3)
1 2 3 4 5 Blokkisiirto (alt-F4)
1 2 3 4 5 Tekstihaku (alt-F5)
1 2 3 4 5 Haku taaksepäin (F2 alt-F5)
1 2 3 4 5 Matomoodi (F3 alt-F2)
1 2 3 4 5 Rivien keräily ja kopiointi (F3 V)
1 2 3 4 5 Aktiiviset ranskalaiset viivat
1 2 3 4 5 Vaihto sanojen paikan (F2-M-X)
1 2 3 4 5 Tutoriaalinen moodi (F2-T)
1 2 3 4 5 Sanojen siirto (alt-F2)
1 2 3 4 5 Varjokirjoitustila (F2-M-S)
1 2 3 4 5 Tavutus (F2-M-H)
1 2 3 4 5 Muistipaikka (F7)
1 2 3 4 5 ISOT kirjaimet pieniksi (F2-M-L)
1 2 3 4 5 Pienet kirjaimet ISOIKSI (F2-M-C)
1 2 3 4 5 Erikoismerkit (alt-F7)
1 2 3 4 5 Tehosteet (F5)
1 2 3 4 5 Makrot (esim. F2-1)
1 2 3 4 5 Sukronäppäimet (F11, F12 jne.)
1 2 3 4 5 Pitkien rivien kirjoitustila (F2-F)
1 2 3 4 5 FIND
1 2 3 4 5 REPLACE
1 2 3 4 5 COPY
1 2 3 4 5 SORT

1 = en koskaan 2 = hyvin harvoin 3 = melko harvoin 4 = melko usein 5 = hyvin usein

- 1 2 3 4 5 CLEAR
1 2 3 4 5 DISK
1 2 3 4 5 /CONVERT
1 2 3 4 5 /BOX
1 2 3 4 5 TRIM
1 2 3 4 5 /TRIMP
1 2 3 4 5 FORM
1 2 3 4 5 INSERT
1 2 3 4 5 DELETE
1 2 3 4 5 L/
1 2 3 4 5 C+
1 2 3 4 5 T3
1 2 3 4 5 COUNT
1 2 3 4 5 SET
1 2 3 4 5 D
1 2 3 4 5 I
1 2 3 4 5 T
1 2 3 4 5 S
1 2 3 4 5 CD
1 2 3 4 5 MOVE
1 2 3 4 5 /MOVE
1 2 3 4 5 CHANGE
1 2 3 4 5 ERASE
1 2 3 4 5 OIO
1 2 3 4 5 PUTEND
1 2 3 4 5 GOTO
1 2 3 4 5 TIME
1 2 3 4 5 DATE
1 2 3 4 5 SHOW
1 2 3 4 5 REDIM
1 2 3 4 5 SHADOW BLOCK
1 2 3 4 5 /ACTIVATE
1 2 3 4 5 SYSTEM
1 2 3 4 5 /WHICH
1 2 3 4 5 INIT
1 2 3 4 5 SCRATCH
1 2 3 4 5 TRANSP
1 2 3 4 5 /PVM

1 = en koskaan 2 = hyvin harvoin 3 = melko harvoin 4 = melko usein 5 = hyvin usein

Tekstitiedostojen käsittely

- 1 2 3 4 5 LOADP
1 2 3 4 5 SAVEP
1 2 3 4 5 SHOW
1 2 3 4 5 COPY
1 2 3 4 5 TXTCONV
1 2 3 4 5 DATAFIND
1 2 3 4 5 TXTCOUNT
1 2 3 4 5 /TXT-CONV
1 2 3 4 5 FILE LOAD
1 2 3 4 5 FILE SAVE
1 2 3 4 5 LIST MAKE
1 2 3 4 5 LIST SAVE

Tilastolliset menetelmät

Perustunnusluvut

- 1 2 3 4 5 STAT
1 2 3 4 5 CORR
1 2 3 4 5 /LOADCORR
1 2 3 4 5 STATMSF
1 2 3 4 5 XCORR

Mallintaminen

- 1 2 3 4 5 LINREG
1 2 3 4 5 REGDIAG
1 2 3 4 5 ANOVA
1 2 3 4 5 MOVREG
1 2 3 4 5 /LOGREG
1 2 3 4 5 GENREG
1 2 3 4 5 ESTIMATE
1 2 3 4 5 TABFIT
1 2 3 4 5 FORECAST

Taulukointi

- 1 2 3 4 5 TAB
1 2 3 4 5 /TABULATE
1 2 3 4 5 MTAB

1 = en koskaan 2 = hyvin harvoin 3 = melko harvoin 4 = melko usein 5 = hyvin usein

Monimuuttujamenetelmät

- 1 2 3 4 5 FACTA
1 2 3 4 5 ROTATE
1 2 3 4 5 /FACTOR
1 2 3 4 5 /LOADFACT
1 2 3 4 5 /DISCRI
1 2 3 4 5 DISCR
1 2 3 4 5 CLASSI
1 2 3 4 5 CORRESP
1 2 3 4 5 CLUSTER
1 2 3 4 5 DCLUSTER
1 2 3 4 5 HCLUSTER
1 2 3 4 5 /FCOEFF
1 2 3 4 5 RELIAB
1 2 3 4 5 CANON
1 2 3 4 5 /CANCORR
1 2 3 4 5 DIST
1 2 3 4 5 /CSCAL
1 2 3 4 5 LSCAL
1 2 3 4 5 /PCOMPR
1 2 3 4 5 LINCO
1 2 3 4 5 /TRAN
1 2 3 4 5 /SCREE

Muunnokset ym.

- 1 2 3 4 5 VAR
1 2 3 4 5 SER
1 2 3 4 5 LINCO
1 2 3 4 5 TRANSFORM
1 2 3 4 5 VARSTAT
1 2 3 4 5 CLASSIFY
1 2 3 4 5 SMOOTH
1 2 3 4 5 DATE
1 2 3 4 5 /BOXCOX
1 2 3 4 5 LOWESS
1 2 3 4 5 CORRMV
1 2 3 4 5 MNSIMUL

1 = en koskaan 2 = hyvin harvoin 3 = melko harvoin 4 = melko usein 5 = hyvin usein

Testit ja jakauman sovitukset

1	2	3	4	5	COMPARE
1	2	3	4	5	/VERTAA
1	2	3	4	5	HISTO
1	2	3	4	5	MNTEST
1	2	3	4	5	TABTEST
1	2	3	4	5	/CHI2
1	2	3	4	5	/MTEST
1	2	3	4	5	MAHAL
1	2	3	4	5	CORRTEST
1	2	3	4	5	RNDTEST

Kuvien piirto

1	2	3	4	5	PLOT
1	2	3	4	5	GLOT
1	2	3	4	5	Pylväskuvat
1	2	3	4	5	Hajontakuvat
1	2	3	4	5	Histogrammit
1	2	3	4	5	Hajontakuvamatriisit
1	2	3	4	5	Aikasarjakuvat
1	2	3	4	5	Chernoffin naamat
1	2	3	4	5	Profiilikuvat
1	2	3	4	5	/BOXPLOT
1	2	3	4	5	/DCONTOUR
1	2	3	4	5	EPS-kuvat
1	2	3	4	5	Kuvien kerrostaminen
1	2	3	4	5	EPS JOIN
1	2	3	4	5	INFILE - OUTFILE

Julkaisujen laadinta

1	2	3	4	5	PRINT
1	2	3	4	5	PostScript-tulostus
1	2	3	4	5	/GS-sukrot
1	2	3	4	5	/GV-sukrot
1	2	3	4	5	HTML-tulostus

1 = en koskaan 2 = hyvin harvoin 3 = melko harvoin 4 = melko usein 5 = hyvin usein

Matemaattiset toiminnot

Editoriaalinen laskenta

1	2	3	4	5	Peruslaskutoimitukset
1	2	3	4	5	Symbolien käyttö lausekkeissa
1	2	3	4	5	Matemaattiset funktiot
1	2	3	4	5	Tilastolliset funktiot
1	2	3	4	5	Tilapäiset funktiot
1	2	3	4	5	Korko- ja pääomafunktiot
1	2	3	4	5	X-funktio

Kosketuslaskenta

1	2	3	4	5	Peruslaskutoimitukset
1	2	3	4	5	Kosketusketjut

Matriisilaskenta

1	2	3	4	5	Peruslaskutoimitukset
1	2	3	4	5	Matriisihajotelmat
1	2	3	4	5	Matriisien muunnokset
1	2	3	4	5	Yleiset matriisilausekkeet
1	2	3	4	5	Matriisiketjut

Muita matemaattisia toimintoja

1	2	3	4	5	Kombinaatiot ym. (COMB)
1	2	3	4	5	Symboliset derivaatat (DER)
1	2	3	4	5	Polynomioperaatiot (POL)
1	2	3	4	5	Lineaarinen optimointi (SIMPLEX)
1	2	3	4	5	Kokonaislukuesitykset (INTREL)
1	2	3	4	5	Markovin ketjut (MARKOV)

Tietokannat

Perustaminen

1	2	3	4	5	FILE CREATE
1	2	3	4	5	FILE MAKE
1	2	3	4	5	FILE SAVE
1	2	3	4	5	FILE COPY
1	2	3	4	5	FILE SAVE MAT
1	2	3	4	5	MAT SAVE
1	2	3	4	5	MAT SAVE DATA
1	2	3	4	5	LIST MAKE

1 = en koskaan 2 = hyvin harvoin 3 = melko harvoin 4 = melko usein 5 = hyvin usein

Rakenteen päivittäminen

1	2	3	4	5	FILE STATUS
1	2	3	4	5	FILE UPDATE
1	2	3	4	5	FILE ACTIVATE
1	2	3	4	5	FILE INIT

Kopiointi ja yhdistely

1	2	3	4	5	FILE COPY
1	2	3	4	5	FILE SELECT
1	2	3	4	5	FILE AGGRE
1	2	3	4	5	FILE AGGR
1	2	3	4	5	/AGGRE
1	2	3	4	5	FILE SORT
1	2	3	4	5	FILE LOAD
1	2	3	4	5	MFCOPY
1	2	3	4	5	LIST SORT
1	2	3	4	5	LIST SAVE
1	2	3	4	5	LIST REPLACE
1	2	3	4	5	LIST COUNT

Selailu ja tallennus

1	2	3	4	5	FILE SHOW
1	2	3	4	5	FILE EDIT
1	2	3	4	5	FEDIT
1	2	3	4	5	MFEDIT
1	2	3	4	5	LIST SHOW

Rajaus

1	2	3	4	5	VARs
1	2	3	4	5	MASK
1	2	3	4	5	FILE ACTIVATE
1	2	3	4	5	FILE MASK
1	2	3	4	5	IND
1	2	3	4	5	CASEs
1	2	3	4	5	SELECT

Mittayksiköiden muunnokset

1	2	3	4	5	Pituudet, painot, tilavuudet ym.
1	2	3	4	5	Valuuttakurssit
1	2	3	4	5	Lukujärjestelmät
1	2	3	4	5	Roomalaiset numerot

1 = en koskaan 2 = hyvin harvoin 3 = melko harvoin 4 = melko usein 5 = hyvin usein

Töiden hallinta

1	2	3	4	5	Vapaat kommentit toimituskentissä
1	2	3	4	5	Kommentit kentän 1. rivillä
1	2	3	4	5	Työvalikot (F11, ctrl-A, V-sukro)
1	2	3	4	5	Viitelistat (F2->, F2-<)
1	2	3	4	5	Aktiiviset ranskalaiset viivat
1	2	3	4	5	48 rivin näyttötila
1	2	3	4	5	Varmuuskopioiden tekeminen
1	2	3	4	5	DD
1	2	3	4	5	INDEX
1	2	3	4	5	DM
1	2	3	4	5	SEARCH
1	2	3	4	5	DATE
1	2	3	4	5	TREE
1	2	3	4	5	CALENDAR
1	2	3	4	5	PHONE
1	2	3	4	5	WHERE
1	2	3	4	5	/AUTOSHOW
1	2	3	4	5	/SEARCH
1	2	3	4	5	/KAL
1	2	3	4	5	/FREEDISK
1	2	3	4	5	/DIRSTAT

Sukrojen teko

1	2	3	4	5	Tutoriaalinen moodi
1	2	3	4	5	TUTLOAD
1	2	3	4	5	TUTSAVE
1	2	3	4	5	TUTSTACK
1	2	3	4	5	/SUCRO
1	2	3	4	5	Sukroperheet
1	2	3	4	5	Sukromuisti
1	2	3	4	5	Ehdolliset toiminnot
1	2	3	4	5	Valintatilanteet
1	2	3	4	5	Aliohjelmat

1 = en koskaan 2 = hyvin harvoin 3 = melko harvoin 4 = melko usein 5 = hyvin usein

Tiedon lähteet

Kirjallinen materiaali

- 1 2 3 4 5 Survon englanninkielinen käyttöopas (SM 1992)
- 1 2 3 4 5 Survo ja minä (SM 1996)
- 1 2 3 4 5 Sukrojen ohjelmointi (SM 1991)
- 1 2 3 4 5 Tilastolliset monimuuttujamenetelmät (SM 1995)
- 1 2 3 4 5 SURVO.TUT-lehti
- 1 2 3 4 5 Data-analyysin monisteet (J.Puranen)

Kyselyjärjestelmä

- 1 2 3 4 5 NEWS?
- 1 2 3 4 5 Kyselysanan ja kysymysmerkin aktivointi
- 1 2 3 4 5 Kyselyt nappiyhdistelmällä F2-F1
- 1 2 3 4 5 HELP-nappi (F1)
- 1 2 3 4 5 HELP-komento
- 1 2 3 4 5 Tiedot kenttään napilla +
- 1 2 3 4 5 /HSEARCH
- 1 2 3 4 5 /HLIST

Survon kotisivut www.helsinki.fi/survo

- 1 2 3 4 5 Uutuusluettelo
- 1 2 3 4 5 Kuvagalleria
- 1 2 3 4 5 Neuvontajärjestelmä
- 1 2 3 4 5 Sukrojen ohjelmointiopas
- 1 2 3 4 5 Seminaariohjelmist
- 1 2 3 4 5 Monimuuttujakurssin Survo-tentit

Opetusohjelmat ja malliesimerkit

- 1 2 3 4 5 Suomenkielinen opetussarja
- 1 2 3 4 5 SURVO 98:n erityisominaisuuksia -valikko
- 1 2 3 4 5 MULTI2-levykkeen monimuuttujaesimerkit
- 1 2 3 4 5 Survo-kirjan esimerkit
- 1 2 3 4 5 Töiden yleinen hallinta -valikko
- 1 2 3 4 5 MATRI-opetuspaketti (J.Manninen)
- 1 2 3 4 5 TILJAT-opetuspaketti (J.Manninen)
- 1 2 3 4 5 /SUCROS
- 1 2 3 4 5 /TUTORS
- 1 2 3 4 5 Turistikierros
- 1 2 3 4 5 SURVOTUT-levykkeet

1 = en koskaan 2 = hyvin harvoin 3 = melko harvoin 4 = melko usein 5 = hyvin usein

Avustus Survon käytön aikana

Mistä ryhdyt yleensä ensimmäiseksi etsimään tarvitsemaasi tietoa?

- 1 kyselysysteemistä
- 2 käyttöoppaasta
- 3 aiemmista töistäni
- 4 tukihenkilöiltä
- 5 Survon kotisivuilta
- 6 muualta verkosta
- 7 mistä: _____

Miten usein löydät tarvitsemasi ohjeet Survon neuvontajärjestelmästä (kyselysysteemistä)?

- 1 miltei aina
- 2 useimmiten
- 3 joskus
- 4 harvemmin
- 5 en koskaan
- 6 en osaa sanoa, en ole käyttänyt neuvontajärjestelmää

Miten usein löydät tarvitsemasi ohjeet Survon englanninkielisestä käyttöoppaasta?

- 1 miltei aina
- 2 useimmiten
- 3 joskus
- 4 harvemmin
- 5 en koskaan
- 6 en osaa sanoa, opas ei ole minulle tuttu

Survon jatkokehitys

Arvioi alla esitettyjen kehityskohteiden tärkeyttä omalta kannaltasi. Käytä asteikkoa 1-5:

- 1 = epäolennaista
- 2 = samantekevää
- 3 = ei kovin tärkeää
- 4 = melko tärkeää
- 5 = erittäin tärkeää

- 1 2 3 4 5 Laaja suomenkielinen käsikirja
- 1 2 3 4 5 Pikaopas (toimintoluettelo)
- 1 2 3 4 5 Aloittelijan opas
- 1 2 3 4 5 Neuvontajärjestelmän kehittäminen
- 1 2 3 4 5 Neuvontajärjestelmän suomentaminen
- 1 2 3 4 5 Windows-version laatiminen
- 1 2 3 4 5 Linux-version laatiminen
- 1 2 3 4 5 Sovellusesimerkkejä Survon CD:lle
- 1 2 3 4 5 Uusien asioiden esittely SURVO.TUT-lehdessä
- 1 2 3 4 5 Helppojen asioiden käsittely SURVO.TUT-lehdessä
- 1 2 3 4 5 Survon kotisivujen kehittäminen
- 1 2 3 4 5 Lisäehdotus: _____
- 1 2 3 4 5 Lisäehdotus: _____

Taustatiedot

Sukupuoli

- 1 mies
- 2 nainen

Ikä

- 1 alle 20 v.
- 2 20 - 30 v.
- 3 30 - 40 v.
- 4 40 - 50 v.
- 5 50 - 60 v.
- 6 yli 60 v.

Elämäntilanne

- 1 opiskelija
- 2 opiskelija, työssä
- 3 itsenäinen yrittäjä
- 4 työtön
- 5 yksityisen sektorin työssä
- 6 julkisen sektorin työssä
- 7 eläkkeellä
- 8 jokin muu

Koulutus

- 1 korkeakoulututkinto
- 2 keskiasteen tutkinto
- 3 ylioppilas
- 4 kouluasteen tutkinto

Survon käyttö

Kauanko olet käyttänyt Survoa?

- 1 alle vuoden
- 2 1 - 2 vuotta
- 3 3 - 5 vuotta
- 4 6 - 10 vuotta
- 5 yli 10 vuotta

Miten usein käytät Survoa?

- 1 yleensä päivittäin
- 2 lähes joka päivä
- 3 viikottain
- 4 pari kertaa kuussa
- 5 harvemmin

Minkä tyyppiin tehtäviin?

Missä määrin käytät vanhaa Survoa (SURVO 84C)?

- 1 en lainkaan
- 2 hyvin harvoin
- 3 viikottain
- 4 lähes joka päivä
- 5 yleensä päivittäin

Mikä tähän on syynä?

Missä ympäristössä käytät Survoa pääasiallisesti?

- 1 Windows 95
- 2 Windows 98
- 3 Windows NT
- 4 Windows 3.x
- 5 DOS
- 6 OS/2
- 7 Linux
- 8 Jokin muu, mikä: _____

Mitä ohjelmia käytät Survon lisäksi?

Mihin tarkoituksiin?

Miten sujuu Survon ja muiden ohjelmien yhteispeli?

- 1 Hyvin, ei ongelmia
- 2 Kohtalaisesti, ei pahemmin ongelmia
- 3 Välttävästi, ongelmia on jonkin verran
- 4 Huonosti, on paljon ongelmia
- 5 Ei ole tarvetta, käytän yksinomaan Survoa
- 6 Yhteispeliä ei ole, pidän Survon ja muut työt erillään

Miten tätä yhteispeliä voisi kehittää?

Miten olet hyödyntänyt SURVO 98:n mahdollisuuksia?

Mikä on mielestäsi parasta Survossa?

Entä mitä epäkohtia näet Survossa?

Missä asioissa olet kokenut työniloa Survon kanssa?

Mitä piirrettä tai ominaisuutta kaipaisit Survoon?

Suurkiitos, että olet jaksanut vastata! Käytämme vastauksiasi Survon kehittämiseen. Yksittäiset vastaukset ovat tietenkin luottamuksellisia ja niistä annetaan tietoja vain yhteenvetoina.

Sydämelliset kiitokset!

Survo-Käyttäjäyhdistys

 Strawberry Records, Vanha Suutarinkyläntie 15 A 2, 00740 Helsinki, Finland

Strawberry Records

	Type	Artist	Label
1	Pop	The Beatles	SWE 66
2	Rock	The Rolling Stones	MCA 66
3	Pop	The Beatles	SWE 66
4	Pop	The Beatles	SWE 66
5	Pop	The Beatles	SWE 66
6	Pop	The Beatles	SWE 66
7	Pop	The Beatles	SWE 66
8	Pop	The Beatles	SWE 66
9	Pop	The Beatles	SWE 66
10	Pop	The Beatles	SWE 66

Tarkista varastosi!

Sanna Mansikka
Unienleikkaaja saa paikan
(SBCE 041)

"Sunnan musiikin sielullinen maailma on rikasta ja haastavaa. Sanotukset eivät liiku tavanomaissa arkipöytälaissa ihmishädekuivissa vaan kynä on piirtänyt syvempiä painatuksia. Sunnan musikaalisuus on myös ihaltavaa ja biisit painatuksia melajoita myöten selkeästi valtavirran mallijolatuksen ylöspölele. ...Olen vilpittämättä onnellinen, että meillä on uusi lahjakas laulajien esittäjä. Tervetuloa Sanna Mansikka!"

Terö Nurni, Rumba

"Hän on rikasta aikaa erittäin persoonallinen kotimainen laulaja. soveltaja ja sanoittaja."

Sanna Mansikka on laulaja
Debut...

Sanna Mansikka on laistava esimerkiksi musiikin tekemisen rahkeudesta.
Debyyttialbumi kuulostaa energiseltä, persoonalliselta ja toysin
kilpailukykyiseltä verrattuna suurten levy-yhtiöiden tuotoksiin.

Rytmi

Hifi-lehti

Yhteydät:
Sanna Marsikka 050-570 8308
sannamars@gnwmail.com
Strawberry Records 040-7369 537
MWV (03)-389 9335, fax (03)-389 9335
<http://www.helsinki.fi/~7F/>

Strawberry Records tunnetaan edustamiensa artistien lisäksi näyttävistä tiedotteistaan, jotka on jo vuodesta 1990 laadittu *julkaisuohjelmalla jolla voi tehdä faktorianalyysin*. Samaisella ohjelmalla hoituvat nykyisin myös verkkojulkaisut. Eikä maksa mansikoita.

Opera 3.60 - [the kidneys]

the kidneys

"Takuuvarma kesähitti."
Ilkka Mattila / Radiomafia

"Munuaisten esikoissinkku toimii mainiosti pienimuotoisessa hauraudessaan."
Tomi Hämäläinen / Rumba

"Hellä rummutus ja Mia Saurasen heleän kuulakas laulanta keventävät ja rentouttavat tunnelmaa miellyttävästi."

sling in

Mikonkatu 8 (Aikatalo) - Helsinki

